

ARADI HIRDETŐ.

Szerkeszti 's kiadja Sveszter Ferencz.

Felsőbb helytartósági engedelemel.

41-ik szám.

Szombaton October 9-én 1847.

6-ik évi folyam.

H í r ü l.

Báró Orczy Lőrincz ő nagyméltóságának köz-fájdalommal értett meghalozásával a' város iránt tett hallatlan számos érdemei' véghála- emlékeül következő october hó 30-án ünnepélyes gyászmise tartatni rendeltetvén, erről a' közönség illő tudomásul értesítettik. Kelt Aradon 1847-ik évi szeptember 27-én tartatott tanácsulésból.

Kiadta Pászthory Ferencz, főjegyző.

Hirdetmények.

A' még 1844-ik év Pol. j. k. 3553 sz. a. kelt ns. tanácsi végzés folytában újonan közhirrre tétetik, hogy lakosi joggal el nem látott egyéneket körcsmárosoknak büntetés mellett felfogadni nem szabad, ugyszinte az Istvántéren nemcsak a' pezenyesítés, hanem még annak künn árulása is elkobozási büntetés alatt tiltatik.

A' még 1843-ik év Pol. j. k. 231 sz. a. sz. kir. Aradváros' n. tanácsa által a' személyes és vagyonbeli bátorság fentartása tekintetéből hozott végzésnek következtében kebelbeli házbirtokosok és lakosok arra figyelmeztetnek, hogy csavargó és engedelem nélkül ide érkezett idegen személyeknek legkissebb időre tartózkodást adni nem szabad, minél fogva minden vándorló legény, idegen és szolgálat nélküli egyén köteles, a' mint a' város kebelébe érkezend, magát a' városi rendőrségnél bejelenteni, útleveleit vagy vándorlókönyvét bemutatni, és azok szerint tartózkodási engedelmet kikérni; ellenesetben, hahogy vagy az idegen azokat teljesíteni, vagy helybéli olyan engedelemmel el nem látott idegent befogadni merészlene, az idegenek visszaútasítása és netalán megbüntetése után, tartózkodást nyújtó lakos vagyonbeli tehetségéhez képest egy pengő forinttól húsz ftig, szükség esetében pedig börtönnel vagy egyéb büntetéssel is fog megfenyítettetni.

A' kir. Aradváros kapitányi hivatala részéről minden t. cz. gazda felszólíttatik, mikép bármi néven nevezendő fogadott cselédet a' városkapitányi hivatalnál b iktatni el ne mulassa; ellenesetben a' gazda és cseléd közt akármelley okból netalán eredendő panasznak eldöntését a' kapitányi hivatal el nem fogadja.

Szekulits György,
h. város' kapitánya.

T u d ó s i t á s.

Az aradi gyorsutazási társaság részéről tudomásul tétetik, hogy f. év october 7-től fogva az arad-pesti gyorskocsi minden héten rendszeren 3-szor Szolnokig menend, és pedig: kedden, csütörtökön és vasárnap, honnan a' t. cz. útasok a' vasúton Pestig vitetnek.

Pestről visszafelé a' vasúton szabályosan minden hétfőn, szerdán és vasárnap Szolnokig jöhetnek, honnan az út a' gyorskocsin folytatatik.

Vitelbér egyegy személytől, a' vasút díját is ide értve, 12 pft.

Újdon nyitott fűszerkereskedés.

Alulírtnak szerencséje a' t. cz. közönségnek ezennel tisztelettel jelenteni, hogy

„**az Elefánt**” című fűszer és festék-kereskedését Istvántéren, Ioanovits Pál tanácsnok úr házában megnyitotta.

Midőn ennek közhirrre-tételével a' t. cz. közönségnek szolgálatimat ajánlani bátorkodom, egy-szersmind számos rendelményeket remélek, egész tisztelettel

D é c s e y J.

DAURER J. B.

irodájában

Lagiewnik

nevű urodalom' nagy sorshuzásából — 200,000, 50,000, 20,000, 10,000 ftról 's a' t. lefelé egész 10 ftnyi nyereményekkel — mellyeknek sorshuzásuk már

f. e. november 13-án, szombaton, lend,
SORSOK

fölötte jutányosan kaphatók nagyban ugy mint kicsinyben.

Ugy annak házában az egész második emelet istálóval és minden kényelmességekkel naponkint kiadó 's beköltözhető.

DAURER IDA és ARANYKA

ajánlkoznak a' nagytiszteletű közönségnek jó nevelésű leánykák tanítására a' szabályos zongoraművészetben szüleik lakában.

Házmesteri szolgálat kiadás.

A' helybeli izr. oskola-alapházhoz f. évi november 1-től fogva egy házmester felvétetik. E' szolgálatot elnyerni vágyók értekezhetnek Hirschl Mózes ural.

Eladó ház.

Naputszában 751³/₄ sz. a. lévő, 5 szobából, tornác, éléskamra, konyha, és 100 akóra való pinczéből álló's vegyes anyagokból olly telken vakolt mennyezettel a' szobák úgy mint a' tornác, tűzmentesen épült's a' kapunál száraz bejárással ellátott Rudics József háza, — melly a' vizáradás alkalmával a' kiöntéstől ment volt — szabad kézből eladó. Értekezhetni a' házban lakó tulajdonossal.

Bérbe adandó.

Az Istvántéren lévő Stotz házának újonan épült részében több lakások 4 és 5 szobával, mindegyik előszobával és szükséges hozzávalóval ellátva, valamint pincze és boltok szobákkal ezen ősz folyamán kiadók. Az emeletes épületben is, kilátással a' városház utzába, 2 és 4 szobás lakásokon kívül, még 2 bolt is, mellyek közt egyike 2 szobával és konyhával ellátva van, kiadó. Bővebbet megtudhatni a' tulajdonosnál.

Bérleti jelentés.

A' halász-utzában, közel a' marosparthoz Reck József tulajdonához tartozó két nagy Hambar és egy kukoritzagóré, úgy a' fő-utzáni házána bár minémü gabonának is alkalmas rakhelyül szolgáló magtárok vannak bérbe adandók a' tulajdonos által.

Bérleti jelentés.

Nemes Csanádmegyében kebelezett kis-iratosi pusztán lévő kertész községben a' mézárszéki's korcsmáltatásijog, jövő 1848-ik évi januar 1-ső napjától számítva több évekre haszonbérbe kiadatik. Bővebben értekezhetni Kis-Iratoson özvegy Szalbekné ő nagyságával, vagy Aradon Póka János ügyészszel.

Kibérlendő makkoltatás, és almák eladása.

T. sikulai földesuraság erdeiben, Aradmegyében, bő makkoltatás 500 darab számos sertésre 10 hétre bérbe adandó. Bővebben értekezhetni helyben a' nevezett Uraság tisztségénél.

Ugyanott nagy mennyiségben valódi sikulai és egyéb neuesített téli almák jutányosan kaphatók.

Makkoltatás.

Drauczi urodalom' erdeiben még 2500 számos sertés tiz hétre vagy azon túl is késő tavaszig makkal bőven elláthatatik.

Igen sok makk

van a' konopi erdőben, Radna mellett, kiadandó.

Makkoltatási jelentés.

Gróf Wickenburg' Szlatina, Szakáts és Madriesti erdeiben a' makkoltatás cser- és bükkmakkon még 5 egész 700 sertésre kiadó. Erre ügyelők magokat az alulirt erdőhivatalnál jelenteni szíveskedjenek. Szakátson sept. 20-án 1847.

Gróf Wickenburg' erdőhivatala.**Makkoltatás**

a' zöldezi erdőben 200 darab sertésre két hónapra át kiadandó; miről értekezhetni az ottani számtartói hivatal-irodájában, vagy Aradon

Hertschka M. irodájában

„a' vörös ökör“ czimü ház' 1-ső emeletében

Árverési hirdetmény.

Folyó év october 11-én, reggeli 10 órakor többnemü arany és ezüst munkák, úgy különféle asztalkészületek's ruhanemüek a' város házána nyilvános árverés útján fognak eladatni.

Joanovics Pál,
kiküldött tanácsnok.

Tudósítás.

Néhai Fritsch Antal e' város volt főkamarása hagyományához tartozó's a' magyaráti szőlőhegy'ség' kis-úrihegy nevü részén fekvő szőlőben találtató idei bortermés f. e. october 12-én, délellőtt 10 órakor, legtöbbet ígérőnek tüsténti készpénz fizetés mellett árverés útján eladatni fog; hová venni vágyók illendően meghívattatnak.

Szekulits György
tanácsnok.

209 sz. Tudósítás.

Folyó év october 14-én, reggeli 9 órakor, a' aradi kir. kamarai hidvámhivatal irodájában különféle rozzant hidfa, vas és forgács fog elkótyáltatni. Kelt Aradon sept. 22-én 1847.

Goger Emanuel, helyettes vámos
Nyulai Antal, ellenőr.

Birói árverés.

Muzslai János 569-ik szám alatti háza a' magyarutzában birói foglalás útján f. évi october 14-ik napján, délutáni 3 órakor, a' helyszínén tartandó árverésen végkép el fog adatni; hová venni szándékozók szokott bápénzzel ellátva hivatalosan

Markovits József,
tanácsnok, mint végrehajtó bíró

Arverési hirdetmény.

Melly szerint Damasevits Ferencz és nejének Sz.-Annai házuk, Klee Ferdinand mint Pichler József engedményesse részére hozott birói ítélet folytán f. év. october hó 18-án örök eladásnak kifogtétetni, melly napra a' helyszínére, szokott délutáni órákban minden venni kívánó illően elváratik.

Lázár Kálmán, középponti eskütt, mint végrehajtó biró.

Birói árverés.

Közhirré tétetik, mikép Tonesz Ferencz részére elfoglalt Schveffer Josef b. v. kigyóutszában 267 sz. a. fekvő emeletes háza f. e. october 18-án; — ugy szinte annak részére elfoglalt marhavásári tájékon polturai 9 sz. a. fekvő szőlőskertje pedig ugyancsak october 19-én, mindig délutáni 3 órakor, a' helyszínén tartandó egyszeri 's utolsó árverésnek kitétetni fog.

S a r l o t J á n o s,
végrehajtó tanácsnok.

Birói árverés.

Közhirré tétetik, mikép Vank Péter úr részére elfoglalt Nyiga Jótza Pernyáva 647 sz. a. háza f. e. october 27-én második árverésnek kitétetni fog.

S a r l o t J á n o s,
végrehajtó tanácsnok.

Birói árverés.

Közhirré tétetik, hogy Tenner M. részére Moyza Nutzu és Togyer ellen hozott birói ítélet folytán, ez utóbbinak 271 sz. a. két lánccz kaszálója f. e. october 29-én délutáni 3 órakor a' telekhivatalban tartandó nyilvános árverésnek kitétetni fog.

S a r l o t J á n o s,
végrehajtó tanácsnok.

Birói árverés.

Hakler János' ózutszában 192 sz. a. lévő háza, birói foglalás következtében f. évi october 30-án és november 15-én, mindig délutáni 3 órakor, a' helyszínén eladatni fog.

Petrovits Balás,
végrehajtó tanácsnok.

Birói árverés.

Ernst Ferencz helybeli kőművesmesternek kápolna utzában 337 sz. a. helyzetű háza f. évi November 5-én, délutáni 3 órakor a' helyszínén 4-szer 's utószor tartandó nyilvános árverés útján eladatni fog. Venni kedvelők 104 p. ftnyi bálnpénzzel ellátva legyenek.

F r a n t z e l y A l b e r t,
végrehajtó tanácsnok.

Az e. b. kir. váltótörvénszékeknél tovább beiktattattak:

Aradon: Hirschl Hermann, fűszerkereskedő.
Debreczenben: Szikszai József. — Özvegy Tol-lásy Tamásné czimvezetőjének Hutflész István czimpéldáuya.

Hutflész Janka és czimvezetőjének Hutflész Istvánnak aláírási czime megszüntetett.

Eperjesen: Lillia B. D. és czimvezetője Kralovanszky Ferdinand.

Pesten: A' magyar középponti vasúttársaság czimpéldánya és alapszabályai. — Wodianer Rudolf, Wodianer Fülöp és Wodianer Arnold társkereskedők. — Kraskovitz E. A. — Salzer Lipót.

Pozsonyban: Plauer József és Szutoviay M. Nagyszombati kereskedők. — Schlesinger Samu, Kassovitz Ignác, Simson Adolf és Kassovitz Zsigmond közkereseti szerződésük és illető czimpéldányuk.

A' Jos. Frid. Plauer, ugy szinte Simon Kassovitz et Compagnie alatt bejegyzett czimek megszüntek.

H e l y b e l i.

Városunkra, és az első honni hangász-egyletre nézve érdekes, sőt hizelgő, hogy ezen intézet' két leánytanítványa: Daurer Ida és Aranyka Nagy-Károlyban és Szathmár-Némethiben a' zongorán hangversenyt tartván közkedves-ség és nyájas fogadtatásnak örvendhettek. Csak Nagy-Váradon, holott azon két kised hangversenyzőnek két jeles ajánló-levele vala, nem kaphattak hangszert hallatásukra! Biharban, hol mindenek a' nemzetiségre irányozvák, a' az első honni hangászegylet nevendékei tehetségeik kitüntetésére nem kaphattak hangszert?!?! — —

V e g y l e t.

—°. Pest. E' mult törvénszakon 480 k. t. jegyző esküdött fel és 450 tette le az ügyvédi vizsgálatokat.

—°. Leányzászlóalj 1847-ben. Perugiában naponkint 60 fiatal leány fegyverben gyakorolja magát, hogy háboru támadtával ők is csatátérre szállhassanak. A' pápa ezen asszonyi hazafiúságon felette örvendvén meghagyá, hogy ezen leánytársulat az ő költségén egyenruháztasson. Szabadosokban és káplárokban a' századnak nem lesz hiánya. Rómában 400 felfegyverzett gyerkőczék gyakoroltatnak, kiknek tisztükben álland a' Pápa előtt díszkedni. (Ung.)

—°. Egy pór Satak-ban, Tambov nevű porosz ezred kerületében, a' veszett eb marását fehér málvagyökereinek porával (Radix altheae), mellyet a' beteg bevesz és vele egyszersmind a' sebet is meghinti, gyógyítja. (Fr. Bl.)

—* Legújabb mód tojásokat el-
tenni. Ezen egyszerű szer abban áll, hogy a'
tojásokat csak alig egy perczig forró vízbe márt-
juk. Erre a' haja alatt vékony hártya alakul, mely
a' levegő behatását és így a' tojások rothadását,
mellyek e' szerint igen sokáig eltarthatók, gátolja.

—* Gipszmellszobrok tisztítása. Ke-
ményítóból főzetessen sűrű csiriz, mely nem fő-
lött kemény ecsettel a' tisztítandó gipsztárgyra
tétessen, és elégséges szellős helyen rászáradni
hagyatik. A' csiriz akkor vékony levelkékre fel-
pattan, melyekre minden szenny, mely az előtt
a' gipszet elmoskítá, ráragad. E' módon bánva a'
gipszmellszobrok mint újak tűnnek elő, 's finom-
ságokból mitsem vesztenek. A' gipszszeműek tiszt-
ítására könnyebb módot nem ösmerünk.

(Pest. Hdlsztg.)

—* Szorosan törvény szerint. A' Ko-
rán azt parancsolja: — „Ne rabolj-meg életben-lé-
vőt.“ A' kaukaszontúli tatárok betűszerint ehhez
tartják magokat; előbb agyonverik az utazókat és
azután rabolják-meg. Rablás halál nélkül sosem
fordul ott elő.

(Ung.)

—* A' barátok többnyire olyanok, mint
a' napóra, melynek csak addig lehet hasznát
venni, míg a' nap süt.

(P. Div.)

Húzott számok

Temesvári Lotteriában 1847-ik évi October 6-án:

61, 85, 75, 27, 33.

Legközelebbi húzás leend october 16-án és 27-én.

Az aradi gyorskoesin

megérkeztek Pestről, Kedden October 7-én:

T. Csapó úr. Slifka úr.
— Kozma úr. T. Willrader úr.
Pichler úr, 2 helyet.

Pestre utaztak,

Csütörtökön October 7-én: Szombaton October 9-én:
T. Bakits úr. Fischer asszony.
— Diósy úr. Dollinger úr.
— Kiss Benjamin úr. T. Kövér úr, 2 helyet.
Riedl úr. — Petroszky úr.
Stankovics úr. Walder úr.
Szirmantsek úr.

Gabona és liszt ár Aradon 1847-dik évi
October 8-án.

Nevenként:	Egy posonyi mérő váltó- pénzben					
	legjobb		középsz.		alacson	
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
Tiszta búza	9	—	8	30	8	—
Kétszeres	7	15	7	—	6	30
Rozs	6	15	6	—	—	—
Arpa	3	45	3	30	—	15
Zab	2	15	2	10	2	—
Kukoritza	3	30	3	18	3	15
1 mázsa lángliszt . . .	19	—	—	—	—	—
1 „ Zsemleliszt . . .	16	—	—	—	—	—
1 „ Fehér kenyérl. . .	13	—	—	—	—	—
1 „ Fekete szinte . . .	10	—	—	—	—	—

Maros vizállása: October 8-án reggeli 8 órakor: 0' 11'' 0''' a' zerus felett.

Sept.	Neve és sorsa a' meghalálozottnak	Vallása	Kora	Betegsége	L a k á s a és halálozati helye
26	Daratos István, kőműves' f.	Ágost.	46 n.	görcsök	Pestiutza.
—	Kováts Juon, újmagyar' f.	G. n. e.	3 é.	forroláz	Téglautsza.
—	Miskovits Tódor, földész' f.	—	2 —	aszalvány	Pernyáva k. v. 644
27	Onosz szolgáló gyermeke	—	—	halva született	Templomutsza.
—	Rétsán Julianna, tanító' l.	—	8 hó	görcsök	Séga k. v.
—	Udovits Szaveta, földész' l.	—	3 n.	szinte	Gája k. v.
—	Bogdán Flora, szinte.	—	3 é.	ferróláz	szinte.
28	Magyar Mária, szinte.	Ref.	14 n.	görcsök	Püspökutsza. 31
—	Färner Katalin, kőműves' l.	Kath.	1 e.	szinte	Erdőutsza.
29	Sztojánovits Vitus úr, ügyvéd	G. n. e.	48 —	inláz	Sarkad k. v.
—	Morosán Tódor, földész' f.	—	9 hó	aszalvány	Pernyáva k. v.
—	Auer József úr, választópolgár	Kath.	54 é.	inláz	Rácutsza.
—	Gyika Imre, földész' f.	G. n. e.	14 n.	görcsök	Erdőutsza.
—	Petz Valentin, szinte	Kath.	3 é.	inláz	Pestiutsza.
30	Mátská Mária, mézárós' h.	—	32 —	gyerekágy	Sarkad k. v.
October hó:					
1	Kály Géza, tisztviselő' f.	—	3 hó	görcsök	Orczyutsza.
—	Boszinka Mihály, kőműves' f.	G. n. e.	2 n.	szinte	Pernyáva k. v. 262
2	Bosnyák Ferencz, szinte	Kath.	9 hó	tüdővész	Főutsza.
—	Diószegi György, léczvágó' f.	Ref.	1 é.	aszalvány	Pernyáva k. v. 675
—	Forgács Mihály, szinte	Kath.	1 —	görcsök	szinte.

Nyomatott Beichel József betüivel.